

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Запорізької гімназії №63
Генадій ЦИГАНОВ

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою
Запорізької гімназії №63
Протокол №1
Від 29 серпня 2025 року

Освітня програма для учнів 7-8 класів НУШ
Запорізької гімназії №63 Запорізької міської ради
2025-2026 навчальний рік

Запоріжжя
2025

ВСТУП

Призначення закладу загальної середньої освіти полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Освітня програма для 7-8 х класів, що реалізується в комунальному закладі «Запорізька гімназія №63 Запорізької міської ради» (далі ЗГ №63), спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, які прагнуть до вдосконалення та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

МЕТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЗГ №63: реалізація предметного і надпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентноздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність); забезпечення діяльнісної спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість; реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків; наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2025/2026 навчальному році освітня програма ЗГ №63 розроблена відповідно основних вимог Конституції України, на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту базової середньої

освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 року №898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» (впроваджується з 01.09.2022 - для 5-х класів, з 01.09.2023 - для 5-6-х класів, з 01.09.2024 - для 5-7-х класів, з 01.09.2025 - для 5-8-х класів, з 01.09.2026 - для 5-9-х класів), Концепції «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 року №988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 року №903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» (зі змінами); з урахуванням закону України від 15.03.2022 «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану», Указів Президента України від 24.02.2022 «Про введення воєнного стану в Україні», від 17.05.2022, від 02.05.2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», від 06.05.2024 №271/2024 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», відповідно наказів МОН України від 13.07.2021 № 795 «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти», від 01.04.2022 №289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти», від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти»

Освітня програма для 7-8 класів на 2025-2026 навчальний рік складена відповідно до наказу МОН від 19.02.2021 №235 (в редакції наказу МОН 09.08.2024 №1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»).

Освітня програма ЗГ№63 відповідає: структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою ЗГ№63; визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі (в годинах), його розподіл між освітніми галузями; містить навчальний план, що ґрунтується на Типовому навчальному плані для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (за таблицею 1 наказу МОН України від 09.08.2024 №1120) і передбачає перерозподіл годин (у визначеному обсязі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами певної освітньої галузі, які вивчаються окремо; містить перелік модельних навчальних програм, що використовуються в освітньому процесі ЗГ №63; опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Згідно зі статтею 9 Закону України «Про освіту» ЗГ №63 надає право здобувати освіту заочною (денна), індивідуальною (сімейна, екстернат, педагогічний патронаж) формами навчання. Індивідуальна (сімейна, екстернат, педагогічний патронаж) форма навчання організовується відповідно до Положення про індивідуальну форму навчання в системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 року № 955.

В умовах воєнного стану освітня, навчальні програми та річний навчальний план виконуються педагогами ЗГ №63 в повному обсязі, з використанням очної, дистанційної та змішаної форм організації освітнього процесу, в залежності від безпекової ситуації. Організовується навчальна діяльність учнів за затвердженим розкладом уроків, додаткових консультацій тощо. У разі виникнення епідемічної ситуації, введення протиепідемічних заходів навчання учнів здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання згідно з Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти,

затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 року №1115, відповідно до річного навчального плану та розкладу.

Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є освітня програма ЗГ №63.

Реалізація освітньої програми ЗГ №63 для 7-8 х класів здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів: гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною; інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу; визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості; створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує; урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Завдання освітніх ліній у 7-8 х класах реалізуються на основі тематичного планування та організації освітньої діяльності. Основними формами організованої освітньої діяльності учнів є щоденні заняття.

Зберігаючи наступність учителями ЗГ №63 забезпечується подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формується здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховується ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури й шанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Зміст освітньої програми ЗГ №63 ґрунтується на компетентнісному підході до навчання і передбачає активне конструювання знань та формування умінь, уявлень здобувачів освіти через досвід практичної діяльності, що забезпечує формування в учнів 7-8 х класів ключових компетентностей, зазначених у статті 12 Закону України «Про освіту», а саме:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) спілкування іноземними мовами (англійською, польською та німецькою), що передбачає їх активне використання в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою

компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання упродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

2. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Навчання за освітньою програмою можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті базової середньої освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень за 6 або 7 класи), закріпленим в особовій справі.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень адаптаційного циклу базової середньої освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом директора гімназії створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень

складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Освітній процес для учнів 7-8 х класів у 2025-2026 навчальному році відповідно до рішення педагогічної ради від 29.08.2024 року, протокол № 1, організований за змішаною формою навчання в межах розрахункової кількості місць тимчасового найпростішого укриття.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації в місті Запоріжжя.

Освітня програма для 7-8 х класів ЗГ№ 63 застосовується для класів з навчанням українською мовою.

3. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Навчальний план для 7-8 х класів розроблено на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Навчальні плани містять:

- орієнтовний перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- рекомендований розподіл навчального навантаження між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Навчальне навантаження у навчальних планах орієнтоване на «рекомендований» та «максимальний» (для математичної галузі) навчальний час, визначений базовим навчальним планом Державного стандарту для вивчення певної освітньої галузі в другому циклі базової середньої освіти - базове предметне навчання базової середньої освіти.

Визначено кількість навчальних годин на *вивчення інтегрованих курсів (Здоров'я, безпека та добробут, мистецтво)* з урахуванням навчального навантаження на відповідні навчальні предмети в Типовому навчальному плані.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані закладу не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

Особливості реалізації освітніх галузей, внутрішньогалузевої та міжгалузевої інтеграції

Мовно-літературна освітня галузь

У 7-8х класах мовно-літературна освітня галузь реалізована в навчальному плані закладу освіти через вивчення окремих предметів даної галузі, вивчення *іноземної мови* як обов'язкового освітнього компонента розрахована на 3,5 години на тиждень.

Математична освітня галузь

У 7-8 х класах математична освітня галузь реалізована в навчальному плані закладу освіти через окремі предмети – алгебра, геометрія з розподілом годин тижневого навантаження: алгебра - 3 години, геометрія - 3 години.

Природнича освітня галузь

У 7-8 х класах природнича освітня галузь реалізована в навчальному плані закладу освіти через:

окремі предмети – біологія, географія, фізика, хімія з розподілом годин тижневого навантаження:

біологія - 2,5 години, географія - 2 години, фізика - 2 години, хімія – 1 (2) годин.

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь

У 7-8 х класах соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь реалізується через інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут з розподілом годин тижневого навантаження – 1,5 (1) години.

Громадянська та історична освітня галузь

У 7-8 х класах громадянська та історична освітня галузь реалізована в навчальному плані закладу освіти через окремі предмети – історія України, всесвітня історія з розподілом годин тижневого навантаження - історія України - 1 (1,5) година, всесвітня історія - 1 година, громадянська освіта – 0,5 годин.

Інформатична освітня галузь

У 7-8 х класах інформатична освітня галузь реалізована через предмет інформатика з обсягом тижневого навчального навантаження для 7-8 класу - 2 години.

Технологічна освітня галузь

У 7-8 х класах технологічна освітня галузь через предмет технології з обсягом тижневого навчального навантаження - 1 година.

Мистецька освітня галузь

У 7-8 х класах реалізована в навчальному плані через інтегрований курс «Мистецтво» з обсягом тижневого навчального навантаження - 2 (1) година.

Освітня галузь “Фізична культура”

У 7-8 х класах освітня галузь “Фізична культура” реалізована через предмет фізична культура. Уроки фізичної культури, згідно з частиною четвертою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими й проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається в навчальному плані закладу освіти для кожного класу.

4. МОДЕЛЬНІ НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі у порядку, визначеному законодавством.

Відповідно до навчального плану в Освітній програмі зазначено перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі, які містять опис результатів навчання учнів з навчальних предметів, інтегрованих курсів в обов'язі не меншому ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами. Оскільки відповідні модельні навчальні програми спрямовані на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти, заклад освіти під час формування переліку цих програм врахував низку чинників, а саме:

- особливості та потреби учнів певного закладу в досягненні обов'язкових результатів навчання,
- потенціал педагогічного колективу,
- ресурсне забезпечення закладу освіти,
- навчально-методичний супровід конкретних модельних програм,
- наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей,
- варіативність програм для підтримки курсів у діапазоні від мінімальної до максимальної кількості годин тощо.

Під час вибору модельних навчальних програм для Освітньої програми закладу зверталась увага на раціональне використання навчального часу. Сформована з окремих модельних навчальних програм Освітня програма закладу є цілісним комплексом, кожен компонент якого реалізує свої цілі та функції у тісному взаємозв'язку з іншими компонентами для формування цілісної компетентної особистості. Ці взаємозв'язки

реалізуються на рівні базових знань з окремих предметів, рівнів досягнення очікуваних результатів та видів діяльності. Перелік модельних навчальних програм в Освітній програмі закладу охоплює досягнення учнями результатів навчання з усіх визначених Державним стандартом освітніх галузей. Модельні навчальні програми розраховані на 3 роки вивчення окремого предмета в 7-9 класах - другий цикл базової середньої освіти - базове предметне навчання.

У 2025-2026 навчальному році навчальний заклад освіти здійснив вибір модельних навчальних програм з-поміж тих, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказами Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 №883, від 16.08.2023 № 1001, від 06.09.2023 № 1090 «Про надання грифу «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» модельним начальним програмам для закладів загальної середньої освіти» середньої освіти, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»

7 клас

Освітня галузь	Модельна програма		
	Назва	Автор	Підручник
Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.	Заболотний О., Заболотний В. " Українська мова"підручник для 7 кл закладів загальної середньої освіти
Українська література	Модельна навчальна програми «Українська література. 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти	Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.	Авраменко О. "Українська література " підручник для 7 кл закладів загальної середньої освіти
Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В., Мацевко-Бекерська Л. В., Юлдашева Л. П., Рудніцька Н. П., Турияниця В. Г., Тіхоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.	Ніна Міляновська, Едуард Міляновський “Зарубіжна література” підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль, Астон 2024
Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.	Англійська мова: підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти / Джоанна Коста, Мелані Вільямс,

			Інна Скрипник. – Київ: Видавництво «Лінгвіст», 2024 (Joanna Kosta Melanie Williams "Prepare" English 7 Ukrainian Edition)
Алгебра	Модельна навчальна програма "Алгебра 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.	«Алгебра» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти Мерзляк А. Г., Полонський В. Б, Якір М. С.
Геометрія	Модельна навчальна програма "Геометрія 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.	«Геометрія» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти Мерзляк А. Г., Полонський В. Б, Якір М. С.
Здоров'я, безпека та добробут	Модельна навчальна програма "Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 клас(Інтегрований курс).	Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О.	"Здоров'я, безпека та добробут. 7 клас. Л В. Задорожна, Л. Присяжнюк та інші. Київ." Світич". 2024
Історія України	"Історія України. 7-9 клас" для закладів загальної середньої освіти	Бурлака О.В., Желіба О.В., Павловська-Кравчук В.А., Худобець О.А., Черкас Б.В., Щупак І.Я.	Щупак І.Я., Бурлака О.В, Піскарьова І.О. Історія України. 7 клас Підручник для закладів загальної середньої освіти
Всесвітня Історія	"Всесвітня історія. 7-9 клас" для закладів загальної середньої освіти	Щупак І.Я, Посунько А.С., Бакка Т.В., Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В.	Щупак І.Я., Бурлака О.В, Желіба О.В, Піскарьова І.О. Всесвітня історія. 7 клас Підручник для закладів загальної середньої освіти
Технології	Модельна навчальна програма	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В.	Технології 7 клас 2024 підручник для 7 класу

	«Технології. 7-9 клас» для закладів загальної середньої освіти		закладів загальної середньої освіти Ходзицька І.Ю.
Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 клас» для закладів загальної середньої освіти	Мачача Т.С.	
Інформатика	«Інформатика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.	Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В. Інформатика. Підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти.
Мистецтво	«Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М.	Масол Л. М., Калініченко О. В. "Мистецтво" підручник інтегрованого курсу для 7 класу закладів загальної середньої освіти
Фізична культура	«Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Баженков Є.В., Бідний М.В., Ребрина А.А., Данільченко В.О., Коломоєць Г.А., Дудчак М.В.	
Географія	Географія 6-9 класи для закладів загальної середньої освіти	Запотоцький С.П., Довгань А.І., Совенко В.В і т.д.	Бойко
Біологія	Модельна навчальна програма «Біологія, 7–9 кл.» для закладів загальної середньої освіти.	Балан П.Г., Кулініч О.М., Юрченко Л.П.)	Балан П.Г. “Біологія. Підручник для 7 класу”
Хімія	Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для	Григорович О. В.	Григорович О.В. “Хімія Підручник для 7 класу закладів загальної

	закладів загальної середньої освіти		середньої освіти”
Фізика	Модельна навчальна програма «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.)	«Фізика» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Бар’яхтар В. Г., Божинова Ф. Я., Довгий С. О., Кірюхін М. М., Кірюхіна О. О., за ред. Довгого С. О.).
Німецька мова	Модельна навчальна програма "Друга іноземна мова. 5-9 класи" для закладів загальної середньої освіти	Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я.,Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л	«Німецька мова (3-й рік навчання)» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом) (авт. Басай Н. П., Шелгунова Н. В.).
Польська мова	Модельна навчальна програма "Друга іноземна мова. 5-9 класи" для закладів загальної середньої освіти	Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я.,Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л	Ружа Цесельська-Мусамег, Каміла Квятковська, Гражина Пшеходзка, Агнешка Рочняк, Марія Зелінська Польська мова (3-й рік навчання). Підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти. Видавництво Чернівці «Букрек» - 2024.

8 клас

Освітня галузь	Модельна програма		
	Назва	Автор	Підручник
Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.	Заболотний О., Заболотний В. "Українська мова" підручник для 7 кл закладів загальної середньої освіти
Українська література	Модельна навчальна програми «Українська література. 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти	Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.	Авраменко О. "Українська література " підручник для 7 кл закладів загальної середньої освіти
Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В., Мацевко-Бекерська Л. В., Юлдашева Л. П., Рудніцька Н. П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.	Ніна Міляновська, Едуард Міляновський “Зарубіжна література” підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль, Астон 2024
Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.	Англійська мова: підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти / Джоанна Коста, Мелані Вільямс, Інна Скрипник. – Київ: Видавництво «Лінгвіст», 2024 (Joanna Kosta Melanie Williams "Prepare" English 7 Ukrainian Edition)

Алгебра	Модельна навчальна програма "Алгебра 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.	«Алгебра» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти Мерзляк А. Г., Полонський В. Б., Якір М. С.
Геометрія	Модельна навчальна програма "Геометрія 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А. Г., Номіровський Д. А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С.	«Геометрія» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти Мерзляк А. Г., Полонський В. Б., Якір М. С.
Здоров'я, безпека та добробут	Модельна навчальна програма "Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 клас(Інтегрований курс).	Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О.	"Здоров'я, безпека та добробут. 7 клас. Л В. Задорожна, Л. Присяжнюк та інші. Київ." Світич". 2024
Історія України	"Історія України. 7-9 клас" для закладів загальної середньої освіти	Бурлака О.В., Желіба О.В., Павловська-Кравчук В.А., Худобець О.А., Черкас Б.В., Щупак І.Я.	Щупак І.Я., Бурлака О.В., Піскарьова І.О. Історія України. 7 клас Підручник для закладів загальної середньої освіти
Всесвітня Історія	"Всесвітня історія. 7-9 клас" для закладів загальної середньої освіти	Щупак І.Я., Посунько А.С., Бакка Т.В., Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В.	Щупак І.Я., Бурлака О.В., Желіба О.В., Піскарьова І.О. Всесвітня історія. 7 клас Підручник для закладів загальної середньої освіти
Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 клас» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І.Ю., Горобець О.В.	Технології 7 клас 2024 підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти Ходзицька І.Ю.

Інформатика	«Інформатика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.	Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В. Інформатика. Підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти.
Мистецтво	«Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М.	Масол Л. М., Калініченко О. В. "Мистецтво" підручник інтегрованого курсу для 7 класу закладів загальної середньої освіти
Фізична культура	«Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Баженов Є.В., Бідний М.В., Ребрина А.А., Данільченко В.О., Коломоєць Г.А., Дудчак М.В.	
Географія	Географія 6-9 класи для закладів загальної середньої освіти	Запотоцький С.П., Довгань А.І., Совенко В.В і т.д.	Бойко
Біологія	Модельна навчальна програма «Біологія, 7–9 кл.» для закладів загальної середньої освіти.	Балан П.Г., Кулініч О.М., Юрченко Л.П.)	Балан П.Г. “Біологія. Підручник для 7 класу”
Хімія	Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Григорович О. В.	Григорович О.В. “Хімія Підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти”
Фізика	Модельна навчальна програма «Фізика. 7–9 класи» для закладів	Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.)	«Фізика» підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Бар’яхтар

	загальної середньої освіти		В. Г., Божинова Ф. Я., Довгий С. О., Кірюхін М. М., Кірюхіна О. О., за ред. Довгого С. О.).
Громадянська освіта	Модельна навчальна програма «Громадянська освіта. 8 клас» для закладів загальної середньої освіти	авт. Васильків І. Д., Кравчук В. М., Танчин І. З.	авт. Васильків І.Д., Кравчук В.М., Танчин І.З. Громадянська освіта підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти
Підприємництво та фінансова грамотність	Модельна навчальна програма "Підприємництво і фінансова грамотність. 8-9 класи" для закладів загальної середньої освіти	(авт. Беспалко І. В., Войтицька Л. В., Тригуб О. В., Ролік В. А.)	підручник «Підприємництво і фінансова грамотність» для 8 класу від авторського колективу в складі фахівців Національного банку (В. Ролік, Л. Войтицька, О. Тригуб) та видавничого дому «Освіта».

На основі модельної та/або затвердженої педагогічною радою навчальної програми навчального предмета (інтегрованого курсу) вчитель складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя. Встановлення універсальних стандартів таких документів у межах закладу загальної середньої освіти міста, району чи області не передбачено законодавством. Автономія вчителя має бути забезпечена академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання. Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може упродовж навчального року вносити зміни у календарно-тематичне планування, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем і змістових модулів.

5. ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес у ЗГ№63, на період запровадження воєнного стану в Україні, організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

При переході на дистанційне навчання (за відповідним наказом по ЗГ №63 та вимогою часу), щодня за затвердженим розкладом уроків, педагогами вносяться навчальні завдання та оцінки учнів в електронний журнал, здійснюється зворотний зв'язок з учнями в електронному вигляді, використовуючи цифрові освітні платформи, електронний журнал, електронну пошту і т.п. На веб-сайті ЗГ №63 розміщується алгоритм дій дистанційного навчання під час воєнного стану з розкладом занять. Це додатковий доступ до інформації, яким можуть скористатися не тільки учні, а й всі учасники освітнього процесу. Для забезпечення дистанційного освітнього процесу на період запровадження в Україні воєнного стану здійснюється доступ до навчальних матеріалів, вибір загальноприйнятих та зручних платформ, онлайн сервісів для дистанційної перевірки знань: Zoom, Viber, веб-сервіс «Google classroom», онлайн - платформа «HUMAN» тощо. Використовуються технічні засоби навчання: віртуальні дошки: Padlet, Jamboard, Lino It, Trello; онлайн сервіси для дистанційної перевірки знань та створення навчальних тестів, інтерактивних вправ: «На Урок»; Всеосвіта; Google форми; Online Test Pad; LearningApps.org; Kahoot; Classtime; Canva; EDpuzzle; Liveworksheets; Classkick тощо.

Учителі ЗГ №63 дотримуються гнучкості в доборі навчально-методичного забезпечення освітніх програм. Категорично забороняється в якості роботи над домашнім завданням задавати дітям конспектувати параграф.

Освітня програма ЗГ №63 передбачає формування у здобувачів освіти сукупності компетентностей, що є базою для подальшого особистісного розвитку в умовах шкільного навчання. Особливий акцент здійснюється на здатність дітей встановлювати асоціативні зв'язки, взаємозв'язки між об'єктами і явищами навколишнього світу, робити та висловлювати судження. Ці характеристики засвідчують сформованість цілісних світоглядних уявлень і є результатом упровадження засад інтеграції в освітньому процесі.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки N 401 від 08.04.2016), якщо у класі більше 27 учнів, клас ділиться на групи під час вивчення української та іноземної мов, а під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

Згідно з листом **Міністерства освіти і науки Ураїни від 16.09.2022 № 1/10848-22** навчальний предмет «Технології» є сучасною назвою предмета «Трудове навчання». За рекомендацією Міністерства освіти і науки України всі нормативні документи щодо врегулювання питань освітньої діяльності з предмета «Трудове навчання» застосовувати і до предмета «Технології», зокрема і норму щодо поділу класів на групи, передбачену наказом МОН України від 20.02.2002 р. №128.

Основними формами організації освітнього процесу в 7-8 х класах ЗГ №63 є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; корекції та контролю; комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу визначені: екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей учителями ЗГ №63 проводяться практичні заняття, як форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Практичні заняття та заняття практикуму будуються з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу, перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу перед вчителем. Учителями проводяться оглядові екскурсії, які припускають цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання. Заочні та очні екскурсії, віртуальні подорожі, в першу, чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

За потреби може бути організовано здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів та на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

6. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості освіти ЗГ №63 складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності ЗГ №63;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності ЗГ №63;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності ЗГ №63;
- якість проведення навчальних занять ЗГ №63;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (формування компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності ЗГ №63;
- контроль за виконанням річного навчального плану ЗГ №63, освітньої програми та модельних програм для 7-8 х класів, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення ЗГ №63;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища ЗГ №63;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників ЗГ №63.

Освітня програма ЗГ №63 передбачає досягнення учнями результатів навчання щодо формування компетентностей, визначених Державним стандартом.

7. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 7-8 х класах здійснюються у бальному оцінюванні, яке передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Оцінювання є зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання учнів 7-8 х класів. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів педагоги керуються такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (в тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховується вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів академічної доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності. Оцінювання результатів навчання може здійснюватися очно або дистанційно, в синхронному або асинхронному режимі. Результати оцінювання фіксуються у класних журналах (електронних).

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності. Надання учням 7-8 х класів ЗГ №63 зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Учителі не протиставляють учнів одне одному, акцентують увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні обговорюють з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння учнів 7-8 х класів ЗГ №63 аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності учителі спрямовують учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на

їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

Корегування освітнього процесу ЗГ №63 з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

У формуальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, учителями ЗГ№63 використовуються інструменти з орієнтовного переліку, наведеного у Додатку 1

Додаток1

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ІНСТРУМЕНТІВ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва	Опис інструмента
1	Аналіз портфоліо	Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо – це підібрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання
2	Відповідь хором	Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказанного вчителем тощо
3	Візьми і передай	Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі
4	Внутрішнє / зовнішнє коло	Учністають у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання по темі, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура повторюється
5	Газетний заголовок	Вигадайте газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передайте основну ідею події
6	Гра в кубик	Покажіть 6 запитань до уроку. Об'єднайте учнів у групи по 4. У кожної групи є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати
7	Доповни думку	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски у запропонованому твердженні

8	Есе «хвилинка»	Питання для есе на одну хвилину– це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини
9	Запис у журнал	Учні записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Вчитель переглядає записи, щоб дізнатися чи зрозумів учень певну тему, урок, поняття або вивчене
10	Записні книжки учнів	Інструмент для учнів для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?
11	Збір ідей	Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок / відповідей / тверджень. Учні, що завершили, встають. Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них на аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Вчитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі
12	З-Х-В та ЗХВ+	Учні відповідають групами, в парах або індивідуально на запитання «Що ми вже знаємо?» (З), «Що ми хотіли б дізнатися?» (Х) та «Що вже вивчили за темою?» (В). Плюс (+) просить учнів класифікувати отримані знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене
13	Картка на вихід	Це письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо
14	Концептуальна карта	Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття
15	Лідер за номером	Учні об'єднуються в групи по чотири і кожному члену групи присвоюється номер. Учитель ставить питання / проблему і всі чотири учні її обговорюють. Вчитель називає номер і відповідний учень у кожній групі відповідає
16	Найзаплутаніший (або найясніший) момент	Це варіант однихвилинки. Можна дати учням трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент» сьогоднішнього заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті «_____»?»
17	Перевірка неправильного розуміння	Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно»
18	Перефразування	Учні мають висловити власними словами основну ідею уроку чи щойно поясненої теми
19	Підбиття підсумків	Форма роздумів одразу після певного виду роботи
20	Підказка за аналогією	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес) _____ виглядає як _____ тому що _____

21	Підсумок А-Б-В	Кожному учневі в класі присвоюється окрема літера алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою
22	Підсумок або питання на картках	Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох сторін за такими правилами: (Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку. (Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання
23	Підсумок одним реченням	Учнів просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми
24	Підсумок одним словом	Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему
25	Подумай – запиши – обговори в парі – поділися	Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу
26	Подумай – розкажи в парі	Вчитель ставить учням запитання. Учні самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Вчитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі
27	Пригадай – підсумуй – запитай – пов'яжи за 2 хвилини (ППЗП2)	За дві хвилини учні повинні <i>пригадати</i> та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини <i>підсумувати</i> ці пункти одним реченням, записати одне основне <i>запитання</i> , на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну <i>прив'язку</i> цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу
28	Рішення-рішення	Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення
29	Самооцінювання	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображає їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки
30	Семінар за Сократом	Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань
31	Сигнали руками	Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу: «Розумію _____ і можу пояснити» (наприклад, великий палець вгору). «Ще не зовсім розумію _____» (наприклад, великий палець вниз). «Не впевнений щодо _____» (наприклад, помахати рукою)
32	Скажи щось	Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео
33	Сортування слів	Учням дають набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями
34	Спінер ідей	Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами «Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно від місця зупинки спінера. Наприклад, спінер

		зупиняється на секторі «Підсумуй», тоді вчитель може сказати: «Назви ключові поняття, про які щойно йшлося»
35	Спостереження	Учитель готує протокол спостереження із переліком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження
36	Тестування	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять. Орієнтовні типи тестових завдань: Декілька правильних варіантів Правильно/Неправильно Коротка відповідь Знайди відповідність Розширена відповідь
37	Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений)	Учні дають вчителю зворотний зв'язок, показуючи колір, що відповідає рівню розуміння
38	Усне опитування	Учитель пропонує учням відповісти на запитання, наведені нижче: Чим це _____ схоже на/відрізняється від _____? Які характерні риси/ елементи _____? Як іще можна показати/ проілюструвати _____? У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль _____? Як _____ стосується _____? Які ідеї / деталі можна додати до _____? Наведіть приклад _____? Що не так з _____? Який висновок ви могли б зробити з _____? Які висновки можна зробити з _____? На яке питання ми намагаємося відповісти? Яку проблему ми намагаємося вирішити? Щови можете сказати про _____? Що може статися, якщо _____? Які критерії можна взяти для оцінки _____? Які докази підтверджують _____? Як ми можемо довести / підтвердити _____? Як це можна розглядати з точки зору _____? Які альтернативи _____ слід розглянути? Який підхід/ стратегію ви могли б використати для _____?
39	Учнівська конференція	Бесіда з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння
40	Хрестики-нулики	Набір видів роботи, з яких учні самостійно можуть обирати ті, що можуть продемонструвати їхнє розуміння теми. Набір представлений у вигляді сітки з дев'яти квадратів, схожої на дошку для гри в хрестики-нулики, можна попросити учнів обирати так, щоб зрештою закреслити «три підряд». Завдання можуть відрізнятися за змістом, процесом та результатом і можуть бути адаптовані залежно від глибини знань
41	Хто швидше?	Робота в парі – слухач і ведучий. Обидва знають категорію (тему), однак ведучий стоїть спиною до дошки / екрану. З'являються слова на задану тему, слухач дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, встає

42	Швидкий запис	Попросіть учнів відповісти за 2-10 хвилин на відкриті запитання або твердження
43	Шкала Лайкерта	Учитель наводить 3-5 тверджень, які явно не є істинними або помилковими, але дещо спірними. Мета полягає в тому, щоб допомогти учням подумати над текстом, а потім обговорити його з однокласниками. Наприклад, «Герой (ім'я) не повинен був робити (що саме).» Повністю погоджуюся не погоджуюся погоджуюся повністю погоджуюся
44	3-2-1	Учні виконують такі варіанти завдань, визначаючи за прочитаним текстом: три речі, які ви дізналися, два цікаві факти, одне питання, що залишилося; три ключові слова, дві відмінності між __, один вплив на __; три важливі факти, дві цікаві ідеї, одне уявлення про себе як учня; три нові терміни, дві нові ідеї, одна річ, яку потрібно обдумати; три питання до тексту (незнайомі слова або незрозумілі ідеї), два прогнози за текстом (що станеться далі, враховуючи вже прочитане), знайдіть один зв'язок у тексті (з тим, що ви вже знали або випробували)
45	Трихвилинна пауза	Трихвилинна пауза дає змогу учням зупинитися, обміркувати певні представлені явища та ідеї, прив'язати їх до вже наявних знань або досвіду та попросити роз'яснень. Я змінив(ла) ставлення до.... Я більше дізнався(лася) про... Мене здивувало... Я почувався(лася)...
46	Є питання, в кого є відповідь?	Учитель робить два набори карток. Перший набір має запитання за певним розділом навчання. У другому наборі містяться відповіді. Учитель роздає картки з відповідями учням, а потім він або учень зачитує класу питання на картці. Всі учні перевіряють свої картки з відповідями, щоб знайти правильну

Оцінювання результатів навчання учнів у закладах загальної середньої освіти урегульовано такими документами: Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17); Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369; листа Міністерства освіти і науки України від 11.08.2023 р. 1/11938-23 «Щодо особливостей організації освітнього процесу у 7-9 х класах в умовах реалізації концепції «Нова українська школа» Методичні рекомендації для закладів загальної середньої освіти, які є учасниками інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» щодо особливостей організації освітнього процесу на другому циклі базової середньої освіти - базове предметне навчання (7-9 рік навчання).

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Оцінювання результатів навчання учнів орієнтується на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне оцінювання, формувальне оцінювання (оцінювання для навчання або оцінювання «в процесі») та підсумкове оцінювання (семестрове, річне).

Поточне та формувальне оцінювання

Формувальне оцінювання – це постійний процес отримання й надання зворотного зв'язку учням / ученицям щодо успішності їхнього навчального поступу. Формувальне оцінювання передбачає використання різноманітних методів збору інформації: спостереження за процесом навчання, тестування, діагностувальні роботи, портфоліо та інше. Оцінювання може бути як формальним, так і неформальним, і повинно відповідати цілям та завданням, які встановлені для конкретного предмета, його здійснюють у різних формах (оцінювання вчителем, взаємооцінювання, самооцінювання). Поточне та формувальне оцінювання здійснюють постійно й системно в процесі навчання. Під час оцінювання результатів навчання важливо враховувати дотримання учнями / ученицями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Підсумкове оцінювання

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану.

Тематичне оцінювання як проміжне може здійснюватися на основі поточного оцінювання із урахуванням проведеної для оцінювання проміжних результатів навчання діагностичної (контрольної) роботи або без проведення такої роботи залежно від специфіки навчального предмета/інтегрованого курсу. Під час виставлення оцінки за тему результати перевірки робочих зошитів, як правило, не враховуються. Кількість тематичних оцінок було затверджено на засіданні педагогічної ради (протокол № 1 від 30.08.2024)

Семестрове оцінювання передбачає оцінювання груп загальних результатів та загальну оцінку результатів навчання. Здійснюють його з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці. Загальна оцінка результатів навчання виставляється на основі оцінювання груп загальних результатів. Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим і здійснюється на розсуд закладу освіти.

Річне оцінювання здійснюють на підставі загальної оцінки результатів навчання за I та II семестри. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня / учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496 можуть підлягати коригуванню.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу

загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Наказом директора ЗГ№63 створюється комісія та затверджується графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада ЗГ №63. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання директор ЗГ№63 видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки не проводиться. Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

По закінченню навчального року учень/учениця отримує свідоцтво досягнень.

Свідоцтво досягнень відображає результати навчальних досягнень учня/учениці 7 класу з предметів/інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою закладу освіти.

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання зорієнтоване на визначені Державним стандартом ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного етапу освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання результатів навчання учнів / учениць доцільно керуватися такими категоріями критеріїв:

- робота з текстовою і графічною інформацією;
- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплені навчальним матеріалом;
- комунікація, зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

Загальні критерії оцінювання результатів навчання (Додаток 1 до Методичні рекомендації для закладів загальної середньої освіти, які є учасниками інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» щодо особливостей організації освітнього процесу на другому циклі базової середньої освіти - базове предметне навчання (7-9 рік навчання) є загальним орієнтиром для розроблення критеріїв оцінювання результатів навчання учнів / учениць у різних освітніх галузях. Опис кожного бала шкали оцінювання результатів навчання подано з урахуванням структури компетентності, яка складається зі знань, умінь, досвіду діяльності, цінностей, ставлень, а також спільних для всіх компетентностей умінь: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно й письмово, критичне й системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми. Галузеві (предметні) критерії оцінювання (Додаток 2 до Методичних рекомендацій для закладів загальної середньої освіти, які є учасниками інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» щодо особливостей організації освітнього процесу на другому циклі базової середньої освіти - базове предметне навчання (7-9 рік навчання) розроблено відповідно до загальних критеріїв оцінювання з урахуванням характеристик груп загальних результатів відповідної галузі.

На основі освітньої програми ЗГ№63 складається та затверджується річний навчальний план на 2025-2026 навчальний рік, що конкретизує організацію освітнього процесу.